

Jak rozpoznać zaburzenia Integracji Sensorycznej?

Żeby stwierdzić zaburzenia integracji sensorycznej, należy przeprowadzić diagnozę. Jednak objawy zaburzeń są możliwe do rozpoznania przez rodziców i nauczycieli.

Mogą to być:

- zaburzenia napięcia mięśniowego (najczęściej zbyt niskie napięcie),
- szybka męczliwość,
- niezgrabność ruchowa,
- słaba koordynacja ruchowa,
- problemy z manipulacją,
- posługiwaniem się sztuczcami, nożyczkami,
- nieprawidłowy chwyt kredki, długopisu,
- trudności w nauce czytania lub pisania,
- trudności w koncentracji,
- unikanie zabaw grupowych,
- wycofywanie się z kontaktów społecznych,
- trudności z wysłuchiowaniem poleceń,
- problemy z nauką jazdy na rowerze,
- unikanie zabaw na huśtawce, karuzeli lub nadmierne poszukiwanie takich zabaw,
- nadwrażliwość na światło,
- nadwrażliwość na dźwięki,
- unikanie zabaw plasteliną, malowania palcami,
- unikanie dotykania niektórych faktur, np. piasku,
- trudności w próbowaniu nowych potraw,
- trudność w założeniu nowych ubrań,
- zaburzenia mowy.

Pojedynczy objaw nie musi być wskazaniem do diagnozy. Jednak już kilka z nich może być wyraźną wskazówką i dziecko powinno mieć wykonaną pełną diagnozę zaburzeń integracji sensorycznej (wywiad z rodzicami, kwestionariusze opisujące dziecko, próby kliniczne, testy, podsumowanie).

Chcąc Państwu ułatwić rozpoznanie ewentualnych wskaźników takich dysfunkcji zapraszam do wypełnienia prostego kwestionariusza. Odpowiedzi na pytania mogą utwierdzić Państwa w przekonaniu o konieczności dokonania Oceny Zaburzeń Przetwarzania Sensorycznego (SPD).

Proszę przeczytać uważnie wybraną listę i zaznaczyć te odpowiedzi, które według Państwa opisują zachowanie i trudności Waszego dziecka.

Proszę pamiętać, że u większości dzieci występuje czasem jeden lub więcej poniższych objawów, nie zawsze oznacza to istnienie zaburzeń integracji sensorycznej.

Kwestionariusz sensomotoryczny

I. DOTYK	
Przesadnie reaguje na niewielki ból	TAK: ☐
Nie zwraca uwagi na drobne skaleczenia	TAK: ☐
Lubi aktywności związane z brudzeniem się (malowanie palcami)	TAK: ☐
Unika aktywności związanych z brudzeniem (lepienie w plastelinie)	TAK: ☐
Nie lubi być niespodziewanie dotykany (lekko)	TAK: ☐
Lubi być dotykany (uwielbia to, poszukuje tego)	TAK: ☐
Poszukuje fizycznie agresywnego kontaktu (uderza w ludzi, ściany)	TAK: ☐
Jest szczególnie łaskotliwy	TAK: ☐
Unika używania dłoni do eksploracji dotykowej obiektów	TAK: ☐
Preferuje pewne ubrania i/lub narzeka na metki, mówi że niektóre ubrania drapią są za sztywne	TAK: ☐
II. RÓWNOWAGA I RUCH	
Pierwsza część pytań odnosi się do podwrażliwości, a druga do nadwrażliwości.	
Ma słabą równowagę	TAK: ☐
Ma lub miał duże problemy z nauką jazdy na rowerze	TAK: ☐
Podpiera głowę podczas rysowania pisania	TAK: ☐
Lubi kręcić się na karuzeli, krześle obrotowym	TAK: ☐
Często huśta się na krześle lub przyjmuje pozycję głową do dołu	TAK: ☐
Uwielbia huśtanie się na huśtawkach	TAK: ☐
Uwielbia szybki ruch	TAK: ☐
Wygląda na przerażone w przestrzeni (nie huśta się itp.)	TAK: ☐
Unika szybkiego ruchu	TAK: ☐
Ma chorobę lokomocyjną	TAK: ☐
Lubi ruch który sam inicjuje nie lubi gdy ktoś nim porusz, huśta	TAK: ☐

Nie lubi próbować nowych zadań ruchowych	TAK: ☐
Nie lubi wysokości, boi się wspinać	TAK: ☐
III. KOORDYNACJA	
Ma problemy z manipulacją (cięcie, rysowanie, zapinanie)	TAK: ☐
Jest niezgrabne ruchowo, często przewraca się	TAK: ☐
Ma trudności z uczeniem się nowych aktywności ruchowych	TAK: ☐
Ma trudności z różnicowaniem prawo – lewo (powyżej 7 r.ż)	TAK: ☐
Nie trzyma kartki drugą ręką gdy pisze lub rysuje	TAK: ☐
Źle trzyma ołówek	TAK: ☐
Brzydko pisze, nie mieści się w liniach	TAK: ☐
Nie potrafi wiązać sznurowadeł, miał trudności z nauczeniem się	TAK: ☐
Ma trudności z posługiwaniem się sztucami	TAK: ☐
Ma trudności w łapaniu i/lub kopaniu piłki	TAK: ☐
IV. NAPIĘCIE MIĘŚNI	
Wygląda na rozluźnione, wiotkie	TAK: ☐
Ma nieprawidłową postawę gdy siedzi lub stoi	TAK: ☐
Zbyt mocno ściska przedmioty (np. ołówek)	TAK: ☐
Zbyt lekko ściska przedmioty (np. ołówek)	TAK: ☐
Szybko się męczy	TAK: ☐
Unika zabaw i gier ruchowych	TAK: ☐
Podpiera głowę podczas rysowania, pisania	TAK: ☐
Raczej prowadzi siedzący tryb życia	TAK: ☐
Jest niezgrabne ruchowo	TAK: ☐
Ma trudności z podnoszeniem cięższych przedmiotów	TAK: ☐
V. SŁUCH	
Jest zirytowane, pobudzone lub załękniote w miejscach gdzie jest głośno	TAK: ☐
Jest bardzo wrażliwe na dźwięki	TAK: ☐

Trudno mu skupić uwagę w miejscu hałaśliwym	TAK: ☐
Myli się wykonując polecenia słowne	TAK: ☐
Potrzebuje powtarzania poleceń, wskazówek	TAK: ☐
Myli podobne dźwiękowo słowa	TAK: ☐
Zatyka uszy na niektóre dźwięki	TAK: ☐
Lubi dziwne dźwięki, lubi powtarzać pewne dźwięki	TAK: ☐
Mruczy, śpiewa, mówi do siebie podczas wykonywania zadania	TAK: ☐
Unika zabawek, innych przedmiotów wydających dźwięki	TAK: ☐

VI. WZROK

Nadwrażliwe na światło; woli światło rozproszone, półmrok	TAK: ☐
Ma problemy z różnicowaniem kształtów	TAK: ☐
Krótki okres fiksacji wzrokowej (skupienia wzroku na przedmiocie)	TAK: ☐
Z trudnością śledzi poruszający się przedmiot, gubi go	TAK: ☐
Często mruga, ma ból głowy, załzawione oczy po czytaniu	TAK: ☐
Jest bardzo pobudzone gdy ma do czynienia z wieloma bodźcami wzrokowymi	TAK: ☐
Odmawia zasłaniania oczu, ograniczenia widzenia	TAK: ☐
Odwraca litery, sylaby, słowa	TAK: ☐
Ma problemy z przepisywaniem z tablicy, książki	TAK: ☐
Mruży oczy podczas słonecznego dnia	TAK: ☐

VII. WĘCH

Nadwrażliwe na pewne zapachy	TAK: ☐
Ignoruje nawet ostre i nieprzyjemne zapachy	TAK: ☐
Ma trudności z różnicowaniem zapachów	TAK: ☐
Często zatyka nos mówiąc, że „śmierdzi”	TAK: ☐
Nie je pokarmów bez wcześniejszego wąchania	TAK: ☐
Nadwrażliwe na zapach perfum, mydła, wody kolońskiej	TAK: ☐
Lubi wąchać różne rzeczy nie służące do jedzenia	TAK: ☐

Lubi mocno doprawione pokarmy	TAK: ☐
Preferuje pokarmy o łagodnym smaku	TAK: ☐
Ma łatwy odruch wymiotny na wiele zapachów	TAK: ☐
VIII. UWAGA I ZACHOWANIE	
Jest nerwowe, pobudzone	TAK: ☐
Jest impulsywne, wyrywa się zanim zakończymy instrukcję	TAK: ☐
Ma problemy z organizacją zachowania, wykonywanych zadań	TAK: ☐
Nie może dłużej skupić się na zadaniu	TAK: ☐
Bardzo lubi biegać, skakać, jest ciągle w ruchu	TAK: ☐
Szybko i łatwo pobudzone przez dźwięki, światło itd	TAK: ☐
Niespokojne wówczas gdy trzeba być cicho i koncentrować się	TAK: ☐
Łatwo przechodzi od płaczu do śmiechu	TAK: ☐
Szybko się rozprasza	TAK: ☐
Lubi biegać podskakiwać, być w ruchu	TAK: ☐

SKALA	NORMA	RYZYKO	WYNIK:
DOTYK	0-2	3-10	
RÓWNOWAGA I RUCH: Podwrażliwość	0-2	3-7	
RÓWNOWAGA I RUCH: Nadwrażliwość	0	1-6	
KOORDYNACJA	0-3	4-10	
NAPIĘCIE MIĘŚNI	0-2	3-10	
SŁUCH	0-2	3-10	
WZROK	0-3	4-10	
WĘCH	0-3	4-10	
UWAGA I ZACHOWANIE	0-2	3-10	

Copyright Zbigniew Przyrowski